

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih ur 4 1 D, od 10—15 petih ur 4 1 D 50 p, večji inserati
celiti vrsta 2 D; notice, poslaste, izjave, reklame, preklicani peti vrsta 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženske ponudbe besila 75 p.
Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, L nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadesno frankovane.
Rekopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	...
6	...	60—	72—	108—	...
3	...	30—	36—	54—	...
1	...	10—	12—	18—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

ZAKLJUČEK.

Nepričakovani okret, katerega so doživela pogajanja za sporazum med Beogradom in Zagrebom, sili k razmišljanju. Stvari postajajo prav resne in treba bo odločilnih korakov.

Ze peto leto nas tlačijo ustavno vprašanje in z njim združeni nacionalni razdor med brati Hrvati in Srbi. Eno in drugo je treba definitivno likvidirati, kajti življenje jugoslovenske države in njenega naroda zahteva, da se končno normalizira, da začnejo vlade in parlamenti redno delovati. Kakor v vseh državah, potrebujemo redno, ustvariteljno zakonodajno delo za vsa polja človeškega delovanja od gospodarstva in industrije, tehnike, do zdravstva, šolstva, književnosti, narodne prosvete, telesne vzgoje in kulturnega napredovanja. Mi moramo vendar enkrat začeti graditi ceste, dvigati mostove, meriti nove železnice, zbirati mornarico, trgovsko in vojno, širiti civilizacijo in kulturo, napredovati socialno, zbirati gospodarske dobrine, a mo besedo delati za konkretne interese in potrebe jugoslovenskega prebivalstva.

Mesto tega se prepiramo že pet let za ustavno vprašanje in še v teh ne pridemo nikamor. Poslednji polizkus, ki je toliko obetal in ki se je v prvi vrsti opiral na spoštovanje ljudskega glasovanja o priliki zadnjih volitev, se je izjalovil. In sicer je propadel, kar je v politični zgodovini dozorelih narodov precej izključeno radi osebnih nebrzdavnosti. V takorekoč zaključeni predporazum so treščile kakor strela iz jasne psovke gosp. Radića. Jasnó je, da je vsak razgovor s patološkimi osebami, ki ne znajo brzdati svojega jezika, popolnoma nezanesljiv in neresen. To, kar se je v nedeljo zgodilo, se lahko pripeti danes, jutri, vedno.

Spricho tega ponesrečenega polizkusa se vsiljuje vprašanje, kam in kako sedaj. Jasnó je, da se Radića ne more vzeti za resnega. Z njim so nadaljnja pogajanja skoraj gotovo izključena. To uvideva sedaj tudi del hrvatske inteligence, če tega že prej ni vedela. Naravnost sramotno se vidi, da odda pol milijona ljudi, da poveri ljudstvo, ki se naziva hrvatski narod, svojo usodo v roke patološkega tipa Stjepana Radića. Radi ponašanja takega voditelja in mas, ki mu zaupajo, smemo upravičeno trditi, da teženi, ki jih zastopa Radić, ni treba vzeti resno in prehudo. Narod in vojska, ki tako lahkomišlno postopa, ki pljuje in sramoti za cestnimi izrazi nasprotnike, mesto da spretno izrablja vse prilike, da pride do zmage svojih zahtev, bo lahko ugnati.

Ako bi jugoslovenska država in njena sedanja ustava imela na Hrvatskem resnega nasprotnika, ki bi vedel

zastopati pravičnost svojih stremeljenj, bi mi bili prvi, ki bi zagovarjali sporazum za vsako ceno. Ze dolgo smatramo ekstremno delitev jugoslovenskega naroda v Hrvate in Srbe ter Slovence za politično in nacionalno škodljivo. Vemo, da je sloga, da je definitivna konsolidacija ustavnega in hrvatsko-srbskega vprašanja usodnega pomena za našo državo. Vedno smo pozdravljali glasove in trude, ki so delovali v tej smeri. Toda v nedeljo se je pokazalo, da je hrvatski problem, kakor ga predstavlja Radić, nekaj popolnoma neresnega. Kajti narodna volja takega prebivalstva, ki si usvaja patološkega demagoga za voditelja in ki mu sledi čez drn in strn, pa naj dela še tako velike napake, ni vredna velikega obzira.

Problem je sedaj v tem, da se v Beogradu obrazuje čimprej jaka vlada. To zahtevajo naši dnevniki interesi. Naše gospodarstvo, naše socialne razmere, naše kulturne in upravne potrebe kričijo po plodonosnem zakonodajnem ustvarjanju. Vlada naj upravlja državo in narod z močno roko. Pri tem naj skuša izboljšati dosedanje notranjopolitične napake. Povsod naj se trebi korupcija, naj se izpolnjuje uprava. Na vodilna mesta kličimo strokovnjake in marljive delavce. Ustava naj se izjavi dotle, dokler se njene pogoške ne izkažejo v praksi. Edino praksa bodi merodajna, nikakor pa negotovanje manjšinskih parlamentarnih skupin.

Kralj za državno in narodno jedinstvo.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) V vseh bojih za svobodo in edinstvo naroda preizkušeni II. takozvani »Gvozdeni« (Železni) polk je včeraj slavil svojo polkovno krstno slavo. Ta svečanost je bila na dvorišču beogradske trdnjave. Potekla je na izredno veličasten način. Dopoldne ob 10.30 je bilo na dvorišču trdnjave sečenje kolača, kateremu je prisostvoval Nj. Vel. kralj Aleksander I. v spremstvu vlade, generalitete, odličnih politikov, narodnih poslancev in drugih odličnikov. Krstni slavi pa je prisostvovalo tudi zelo veliko število beogradskega prebivalstva.

Po končanem obredu je Nj. Vel. kralj Aleksander imel na moštvo polka velepomemben nagovor tele vsebine:

»Junaki! Potrebno je, da se vedno spominjamo in imamo pred očmi zgodovino preteklosti Vašega polka in Vaših bojevnikov-prednikov v tem polku, ki so vrlo mnogo pripomogli k temu, da imamo danes edinstveno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Vaša dolžnost je sedaj, da branite to edinstvo države, za katero so Vaši predniki toliko trpeli. Globoko sem uverjen, da boste na moj zadevni poziv krepko branili domovino in njeno

Vlada naj da Radićevcem čas, da se izpametujejo. V prvi vrsti pa, da poverijo usodo svojih teženj v roke resnih, pametnih voditeljev. Ako zakliče Radić na protidržavni odpor, naj se postopa proti njemu, kakor predpisuje zakon. Patološki tip, ki zmerja s »političnimi osli«, ki meče v blato zlato priliko nacionalnega pomirjenja, ne spada na čelo hrvatskega naroda. Problem je sedaj pri Hrvatih. Ne rečemo, da je vse za nič, kar zahtevajo. Toda prvo je resnost in poštenost, potem pride razgovor in sporazum. Prepričani smo, da bo pot preko sedanjega hrvatskega pokolenja lahka in sicer prav tako lahka, kakor je Radić v nedeljo napravil našo notranjo pomiritev.

Naša država nima časa in naloge, da rešuje patološko osebnost hrvatskega voditelja in da ga uči pametne, pozitivne, konkretne politike. To bo že treba, da Hrvači opravijo.

Dotlej skušajmo s preizkušenimi napori voditi državno ladjo v boljšo bodočnost. Oprijemimo se konkretnega zakonodajnega dela v parlamentu in v vladi, budimo v narodu interese za gospodarske in kulturne napredke, za socialne pravice in zdravstveno jakost. Hrvatska seljačka stranka naj tira dalje svojo brezglavo politiko. Pride čas, ko realnost izpametuje tudi Hrvate. Tak je zaključek sedanjih političnih dogodkov.

edinstvo, ako bo treba, in da ne boste zaostajali za svojimi predniki v domoljubju in hrabrosti. Živeli!»

Vojaki-junaki so kralju na ta nagovor strumno vsklikali »Živel kralj!«

Dopoldne se je vršila običajna narodna slavnost. Pogoščeno je bilo vojaštvo. Pogostitvi je prisostvoval kralj v spremstvu članov vlade, generalitete in narodnih poslancev. Kralj se je neobičajno veselo razgovarjal s preprostimi vojaki, razgovarjal pa se je tudi z narodnimi poslanci. V skoro nadpolurnem razgovoru je bil z bivšim predsednikom narodne skupščine poslancom dr. Ivanom Ribarjem. Kralj je pozno zvečer zapustil trdnjavo ter odšel na dvor, kjer je imel avdienco.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) V parlamentarnih in političnih krogih se je včeraj takoj popoldne zelo živahno komentiral velepomembni, mnogo vsebujoči in jedrnat govor Nj. Vel. kralja vojakom-junakom II. Železnega polka. V parlamentu smatrajo ta govor za politično zelo značilen. Iz njega je posnieti, da je kralj odločno proti vsakemu predlogu oziroma proti vsaki agitaciji, ki je usmerjena na amputacijo ujedine ne kraljevine SHS.

Pred rešitvijo parlamentarne

NACRT NOVE KOALICIJE MED DEMOKRATI, RADIKALI IN ZEMLJORADNIKI. — ZNACILNA IZJAVA ZEMLJORADNIKOV. — POTREBNA POSLOVNA VLADA.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Sedaj se že opažajo jasnejše konture o rešitvi parlamentarne krize. Na parlamentarnem obzorju prihaja danes v resen kalkul kombinacija, da sestavimo delazmožno parlamentarno večino demokratije, radikali in zemljoradniki z gotovo začrtanim delovnim programom. Vlada, obstoječa iz teh političnih skupin, bi imela v parlamentu močno zaslobo in bi bila sposobna izvršiti važno zakonodajno delo ter rešiti vsa najnujnejša politična, gospodarska, socialna in finančna vprašanja. Proti tej kombinaciji se tupatam še vedno čujejo v kulorijih gotovi pomisleki. Treba pa je upoštevati, da ravno krona na to kombinacijo polaga največjo važnost, kar je tudi v interesu države in narodnega edinstva. Sedaj je nesporno, da prihaja od najvišjega mesta močan pritisk, da se v parlamentu osnuje močna parlamentarna večina, ki bo imela zaupanje poslancev in bi bila zmožna izvršiti velike, težke naloge v zakonodaji. Sedaj se doznavajo kot sigurno, da je krona v predvčerajšnji avdienci izjavila zastopniku zemljoradnikov Vojslavu Laziću, da je njena želja videti ustvarjeno zaradi državnih in narodnih interesov močno vlado, obstoječo iz radikalov, demokratov in zemljoradnikov, katera vlada bi imela v parlamentu zaupanje in bi mogla delovati za blagor državljanov in države. V zvezi z resnimi izjavami krone in z dogodki v parlamentu postaja sedaj jasno, da gre v prvi vrsti za upostavitve poslovne vlade, nikakor pa ne volitvene.

Tudi včeraj je bilo v parlamentu zelo živahno. Klubi so razmotrivali razplet krize. Živahne debate so bile v demokratskem klubu, radikalni klub je fungiral samo kot opazovalec, agilni so bili zemljoradniki, dočim so postajali revizionisti tekem včerajšnjega dneva zelo vznemirjeni, razburjeni, nezadovoljni in tudi potlačeni. Revizionistični skupini sta takoj občutili pomen na sebi malenkostnega dogodka, da je bil na dvor poprej pozvan zastopnik številno manjše parlamentarne skupine, kakor pa so klerikalci in muslimani, posebno klerikalci so bili zelo tenkočutni, dočim so muslimani poskusili na vsak način forsirati svoje želje za vstop v vlado.

V demokratskem klubu vlada razpoloženje, da se privoli v oficijelna pogajanja, kakor hitro bo kakli vodilni osebi poverjen mandat za sestavo vlade. Na včerajšnji plenarni seji je Ljuba Davidović klubu poročal o svoji avdienci prejšnjega dne. Med demokratskimi poslanci vlada skoro popolno soglasje in

enodušnost, da se demokratska stranka v državnem in narodnem interesu začne pogajati z vsemi onimi strankami, katerih program je v skladu z vidovdanskim ustavo. Potrebno pa je, da so gotove ovire odstranjene. Za kombinacijo z radikali zahtevajo demokratje izpolnitev gotovih predpogojev, in to iz formalnih razlogov, na kar bi bilo omogočeno preiti v meritorna pogajanja o delovnem programu. Pogoji demokratov bodo najbrž takega značaja, da bodo lahko sprejemljivi od strani radikalov, ker demokratje predvsem zahtevajo v uradniškem vprašanju upostavitve prejšnjega stanja, da se odpusteni demokratski uradniki zopet sprejmejo in da se izvede v temeljnih točkah vidovdanska ustava.

Zemljoradniški klub je včeraj živahno razmotrival o načinu in o pogojih sodelovanja v vladi. Predsednik Vojslav Lazić je klubu poročal o avdienci na dvoru in o resnih željah kraljevihi, da zemljoradniki tudi sodelujejo v vladi. Razvila se je politična debata. Tekom debate je poslanec Joca Jovanović dlje časa konferiral s predsednikom demokratskega kluba Ljubo Davidovićem. Klub je sejo ob 7.30 zaključil, na kar je bil Vojslav Lazić pozvan na dvor v avdienco. Potoma se je Valj dopisnik razgovarjal s predsednikom Lazićem, ki mu je potrdil, da mu je kralj v resnici izrazil resno željo, da bi se osnovala poslovna vlada, obstoječa iz demokratov, radikalov in zemljoradnikov. Pri tem je kralj naglašal, da je treba v parlamentu delati. Dalje je Vašemu dopisniku Lazić izjavil o uspehih včerajšnje seje: »Sklep zemljoradniškega kluba je, da načelno privoli v poslovno vlado, ki se ima ustvariti iz gori omenjenih parlamentarnih skupin. Taka vlada bi bila v državnem in narodnem interesu.«

Vojslav Lazić je bil sprejet v četrtinski avdienci ter je kralju priobčil sklep kluba, izjavljajoč: »Zemljoradniški klub je sklenil, da načelno ne odklanja koalicije.«

Tekom včerajšnjega dneva ni bilo nikakih drugih političnih avdienc, ker je kralj skoro ves dan bival med vojaki II. železnega polka, ki je slavil včeraj krstno slavo. Zaradi tega je bil tudi nekaj zastoj v nadaljnjem razpletu parlamentarne krize.

Iz vseh teh dogodkov pa je že danes jasno opaziti, da se osnuje poslovna vlada. Mandata za sestavo vlade pa krona še ni poverila nobnemu vodilnemu parlamentarcu. V parlamentu z nestrpnostjo pričakujejo, kaj prinese avdi-

A. E. W. Mason:

63

KLIC NA POMOČ.

Roman.

Ko se je bil avto odpeljal, se je Celiji za trenutek vrnil pogum. Možak — morilec je odšel. Bila je sama z Adelo Rossignol v vozu, ki se je premikal z navadno hitrostjo. Noge je imela proste in usta ji niso bila več zavezana. Če bi si le mogla oprostiti roke in najti trenutek, ko Adela ne pazi, bi odprla vrata in skočila na cesto. Videla je, kako je Adela potegnila zastore dol in prav oprezno in na skrivaj je začela sukati svoje roke. Razumela je to stvar, gibanje je bilo nevidno, tudi uspeha pa tudi ni imelo. Vozlji so bili pretrdnjo zavezani. Nato pa se je gospa Rossignol dotaknila gumba poleg sebe v usnju voza. Pri tem dotiku se je zasvetila slaba lučka na strehi kočije in Adela je dvignila prst ter zažugala Celiji.

»Sedaj pa se ne gani!«

Kočija se je mirno peljala naravnost po praznih ženevskih cestah. Adela je tu in tam dvignila zastor in pogledala ven. Le malo ljudi je bilo po cestah. Enkrat ali dvakrat je zapazila stražnika pod cestno svetilko. Celija si ni upala klicati na pomoč. Pred njo je sdela in jo

skrbno motrila Adela Rossignol z odprto steklenico v roki in pred vitrijolom je imela Celija grozen strah. Kočija se je spet peljala ven iz mesta in proti zapadni strani jezera.

»Sedaj poslušaj,« je dejala Adela. »Ko se bo kočija ustavila pred neko hišo, se bodo njena vrata odprla. Jaz sama bom odprla vrata voza in ti boš stopila ven. Stala boš mirno pri vratih voza, dokler jaz ne stopim ven. Držala bom to steklenico pripravljeno v roki. Ko stopim ven, boš hitela čez tlak v hišo. Ne smeš niti govoriti niti kričati.«

Adela Rossignol je ugasnila luč in potegnila zastore navzgor. Deset minut pozneje se je peljal voz po ozki ulici in vzbudil zanimanje gospe Gobin. Marta Gobin ni imela luči v svoji sobi. Adela Rossignol je gledala iz voza ven. Videla je, da so vse hiše temne. Ni mogla videti obraza, ki je raz nezsvetljeno okno opazoval voz. Prezerala je vrvi, ki so vezale dekletove roke. Voz se je ustavil. Odprla je vrata. Celija je skočila dol na tlak. Skočila je tako hitro, da jo je Adela Rossignol ujela in držala za vlečko njene obleke. Toda skočila je tako hitro iz strahu pred vitrijolom. Radi tega je tudi tako lahko in naglo tekla v hišo. Stara ženska, služkinja, po imenu Ivana Tacé, jo je sprejela. Celija se ni upirala. Strah pred vitrijolom jo

je napravil mehko kot rokavico. Ivana jo je potisnila čez stopnice v malo govorilnico na zadnji strani hiše, kjer je bila pripravljena večerja, in jo je posadila na stol. Celiji so roke padle na mizo. Sedaj ni imela več upanja. Bila je brez prijateljev in sama v rokah morilcev, ki jo bodo najpreje mučili, potem pa ubili. Nihče ne bo vedel, kje je umrla in kaj je pretrpela. Bila je nesrečna in dušilo jo je v grlu. Skrila si je obraz v roke in zdihovala. Pri tem se ji je treslo vse telo. Ivana Tacé se za to ni zmešnila. Ravnala je s Celijo kot ostali. Celija je bila za njo »la petite«, do katere ni imela nobenega gneva, pa tudi nobenega usmiljenja. »La petite« je proti svojili volji igrala koristno ulogo pri zločinu. Toda sedaj je niso več rabili in ravnali bodo z njo, kakor so se bili zmenili. Vzela je dekletu klobuk in plašč in jo položila v kraj.

»Bodi mirna, dokler ne bomo zate pripravljeni,« je dejala. Celija je dvignila glavo in zašepetala:

»Vode!«

Stara ženska je nalila vode iz vrča v kozarec in ji ga je pomolila k ustnicam.

»Hvala,« je šepnila Celija hvaležno. Tu je prišla Adela v sobo. Pripovedovala je Ivani zgodbo cele noči, potem pa še Hipolitu, ko je bil vstopil.

»In brez vsake koristi!« je divje kričala starejša ženska. »In komaj pet frankov imamo še v hiši!«

»Da, nekaj,« je dejala Adela. »Ovratni nakit — jako fin, par prstanov in zapetnic. Kje pa je ostanek skrit, bomo zvedeli — od nje.« Pri tem je pokazala s prstom na Celijo.

Ti trije so večerjali in med tem ko so jedli, so se pogovarjali o Celijini usodi. Sedela je ob isti mizi in imela glavo podprto z rokami. Za njeno prisotnost pa so se tako malo brigali kot za star črevelj. Samo enkrat se je eden izmed njih obrnil k njej.

»Nehaj že vendar z jadikovanjem,« je dejal Hipolit surovo. »Saj človek komaj sliši svojo lastno besedo.«

»To je bilo napačno,« je dejal, »to je čisto navadna polomija in prej ko se je rešimo, bolje bo. Na kraju vrta imamo čoln.«

Celija je slišala in se stresla. Njo ubiti je bila zanje ista malenkost, kot ubiti slepo mačko.

»Vsaj nakit imamo,« je rekel, »to je že nekaj. To je za nas, kaj ne da? Mladi vrabec naj si poišče, kar mu bo preostalo.«

Toda želja Helene Vauquier je vendarle obveljala. Ona je bila glava. Obdržali bodo deklet, dokler ne pride iz Ženeve.

jenca, na kateri bo kralj konsultiral g. Pašića.

DR. KOROŠEC HOČE SAM IZVRŠITI AMPUTACIJO.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Ker krona do danes še ni konsultirala voditelja SLS dr. Korošca, ki je v svojem klubu včeraj ves dan nestrno čakal, kdaj pride z dvora zanj poziv, je v klerikalnih poslanskih vrstah zavladala nekaka potlačena in deloma tudi vznemirjenost. Ker klerikalci uvidevajo, da prihajajo popolnoma izven kombinacije za poslovno vladno, so začeli groziti. Klerikalci napovedujejo oster boj koalicijski, ki bi tvorila blok za obranitev državnega in narodnega edinstva na podlagi vidovdanske ustave. Uvidevajoč svoje dosedanje parlamentarne in politične neuspehe v Beogradu so začeli širiti različne vesti in celo pretiti. Tako današnji »Preporod« priobčuje izjavo dr. Koroščevo, ki jo je dal njegovemu sodrniku. Korošec je med drugim izjavil, da je n. g. ova skupina pri-

pravljena v slučaju sestave širše koalicijske vlade med demokrati, radikali in zemljoradniki takoj zapustiti parlament in da Korošec sam izvrši amputacijo Slovenije.

KDO DOBI MANDAT ZA SESTAVO VLADE.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Iz vseh parlamentarnih in političnih dogodkov zadnjih dni je lahko razvidno, da so konsultacije krone s šefi in vodilnimi politiki parlamentarnih skupin skoraj popolnoma zaključene. Po mnenju parlamentarcev je krona izpustila iz gotovih državnih ozirih klerikalce in muslimane ter polaga največjo važnost na radikalno-demokratsko in zemljoradniško kombinacijo. Zaradi tega parlamentarni krogi pričakujejo, da bo današnja krona po zaslišanju voditeljev radikalne stranke poverila ugledni politični osebi mandat za sestavo vlade. V prvi vrsti prihaja v poštev šef radikalne stranke g. Pašić.

Telefonska in brzojavna poročila

Zborovanje ruske komunistične stranke.

SOVJETSKA VLADA PRED IZPREMEMBO NOTRANJEGA REZIMA. — VERJETNOST ZMAGE EKSTREMISTOV. — IZJALOVLENE NADE NA SVETOVNO REVOLUCIJO. — REVIZIJA SOVJETSKES USTAVE.

— Varsava, 19. aprila. (Izv.) V torko se je začelo v Moskvi zborovanje ruske komunistične stranke. Prvo sejo je otvoril predsednik moskovskega sovjeta Kamenov, na kar se je začel živahen dvoboj med Krasinom in njegovimi nasprotniki. Krasina, ki je voditelj desne komunistične struje, podpira Čičerin in Rykov. Kamenov pa je nevtaralen in skuša pomiriti nasprotni stranki.

Sedanje zborovanje je za notranje politične razmere sovjetske Rusije izredne važnosti, kajti na dnevnem redu je že dolgo obstoječi spor med skrajnimi doslednimi pristaši komunističnih idej in desnim krilom, ki je idejno na strani Ljeninga in ne izključuje gospodarskega in do gotove meje tudi političnega stika s kapitalističnimi državami.

Kamenov, ki nadomestuje na zborovanju bolnega Ljeninga, je izjavil: »Pred nami stoji ne samo radikalna reforma našega davčnega sistema, marveč smo tudi prisiljeni temeljito revidirati celokupno notranjo gospodarsko politiko. Gospodarski aparat, ki vrši svojo službo med mesti in deželo že pet let, ne odgovarja več novim življenjskim zahtevam. Svetovna revolucija...

cija, o kateri smo mislili, da je neizogibna, na kateri smo gradili vse svoje nade in račune, je zadel na nepričakovane ovire zato, ker se poljedelci družijo s kapitalisti, nočejo dati iz rok osebnih lastnin in hočejo sami uživati sadove svojega dela.

Ta izjava uradnega zastopnika Ljeninga je značilna za politiko ljudskih komisarjev na zborovanju. Ker hoče Kamenov posredovati med zmernimi komunisti in ekstremisti, ni dvoma, da bo zmaga radikalna leva struja, ki ima na zborovanju večino. Njegova taktika gre očividno za tem, da postane po smrti Ljeninga predsednik sveta ljudskih komisarjev. Zborovanju bo predložen načrt zakona, ki se tiče radikalne izpremembe ustave sovjetske Rusije. Izprememba gre za tem, da izgube ljudski komisarji dosedanje zakonodajno oblast in se stvorijo v ta namen zakonodajni odbor, ki bi bil podrejen centralnemu vsotruskemu izvrševalnemu odboru, seveda pod pogojem, če bo večina članov obstojala iz pristašev komunistične stranke. To bi bil neke vrste komunistični parlament. Njegovi iniciatorji hočejo na ta način bržkone rešiti diktaturo proletarijata pred razpadom.

KRITIČNI POLOŽAJ NEMŠKE FINANČNE POLITIKE.

VAŽNA IZJAVA MINISTRA NARODNEGA GOSPODARSTVA. — VLADA HOČE NASTOPATI PROTI VERIZNIKOM Z ENERGIČNIMI UKREPI.

— Berlin, 19. aprila. (Wolf.) Vpričo nepričakovane zvišanja kurza deviz je kabinet sporazumno z ravnateljstvom državne banke danes sklenil, nadaljevati akcijo za stabilizacijo marke še z večjo vneto. V to svrhu naj bi bili storjeni nemudoma in ne glede na običajno borzno akcijo nastopni ukrepi: 1. dalekosežna omejitev uvoza in 2. uvedba splošne obveznosti, po kateri morajo lastniki deviz sporočiti njihovo stanje istega dne, ko bo proglašena predložna bujna odredba.

— Berlin, 19. aprila. (Wolf.) Minister narodnega gospodarstva dr. Becker je danes v parlamentu izjavil, da ni nobena sodbja o zločinah, ki so zaključili včeraj vlom v nemško devizno politiko, dovolj stroga. Proti tem zločinskih veriznikom bo nastopil z najstrožjimi merami. Vlada hoče dokazati javnosti, da je treba nadaljevati akcijo za stabilizacijo marke kot dosedaj. Vlada ima v ta namen tudi sredstva na razpolago. Mi hočemo, je dejal minister, razširiti to akcijo potom pozitivnih ukrepov, da napravimo iz naše pasivne bilance aktivno. Uvoz bomo omejili na

posamne pokrajine, zlasti na lastne državne potrebe. Dalje hočemo uvesti obvezno zglastev za lastnike deviz. Vlada bo poleg tega storila tudi drakonske korake, da obdrži marko na višini, ki bo preprečila rapidno napredovanje draginjo življenjskih potrebščin. Potom iz zmanjšale skomine malega verizništva.

VPRAŠANJE PLAČILNE ZMOŽNOSTI NEMČIJE.

— London, 19. aprila. (Izv.) Kabinet je na včerajšnji seji razpravljal v podrobnosti o vseh od parlamentarnih krogov predlaganih načrtih in predlogih glede reparacijskega vprašanja. Govor nemškega zunanjega ministra v vladnih krogih ni povsem ugodno vplival. Njegov govor ni spremenil nazorov vlade. Naglašajo, da je dr. Rosenbergov govor izjavljal ravno nasprotno stališče, kot ga je imela prvotno angleška vlada, kajti Rosenbergova izjava, da je bila Nemčija leta 1919. pripravljena plačati 100 milijonov zlatih mark, postavlja Nemčijo glede na plačilne sposobnosti v popolnoma drugo luč.

Resen položaj v Porurju.

DELEGATI ANGLEŠKEGA DELAVSTVA SKO VPRAŠANJE MORA REŠITI MEDNARODNI TRIBUNAL. ANGLEŠKA MORA POSEČI V FRANCOSKO-NEMŠKI KONFLIKT.

— London, 19. aprila. (Wolf.) Poročilo Porurje odposlane delavske delegacije prihaja k zaključku, da vlada v Porurju vojno stanje. Če bodo obstojale sedanje razmere še nadalje, lahko nastane za svetovno, zlasti pa za angleško trgovino katastrofa.

Francija, ki izdaja za okupacijo milijono, ne dobi pa od nje malodane nčesar, je prezirna kita, da ujame sardelo. V Porurju izgleda, kakor da bi bil London zaseden od stotisočne sovražne armade. Taka vojaška sila lahko strelja meščane, lahko ruši in terorizira, ne more pa nadzorovati. Ako je okupacija Porurja zakonita, tedaj je sila tudi prava. Za rešitev konflikta ne zadostuje mehanizem, ki ga predvideva verska pogodba. Potrebno je drugo orodje, čigar značaj bi mednarodni in ki ga bo deležen tudi nemški narod. Na to sledi že omenjena zahteva, naj se francoski in nemški vladi nemudoma pošlje poziv, da predložita mednarodnemu tribunalu podrobne načrte glede reparacij in varnostnih odredb. Intencija naj da angleška vlada, da predlog sledi iz prebrčana delegatov, da ga bo pretežna večina nemškega delavstva z veseljem sprejela. Ako pa ostanejo Francoski, Belgijci in Nemci osamljeni, ni mogoče pričakovati rešitve. Nasprotno pa naj bi se njihovo sovražstvo povzro-

čilo za Evropo in svet strašno in nedogledno posledice.

KOMUNISTIČNI IZGREDI V RUHRSKEM OZEMLJU.

— Mühelheim, 19. aprila. (Wolf.) Komunisti, sindikalisti in zločinske tolpe so zasedle mesto in zavarikadrale vse vhode. Proti magistratnemu poslopu so uporniki otvorili silen ogenj. Vlada je pozvala na pomoč varstveno stražo iz Duisbourga.

— Berlin, 19. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Mühelheima so komunisti vprizorili pravičati bombardma magistratnega posloja, kamor so se zatekli kriminalni uradniki, proti katerim je naperjena vsa ogorčenost komunistov. Streljanje je bilo zelo živahno. Trije kriminalni uradniki so bili ustreljeni, pet uradnikov pa so komunisti prišli. Malostevilna, v mestu štacijonirana francoska posadka, ni intervenirala in se je umaknila v svoje stražnice. V ruhrskem ozemlju je opažati na več krajih zelo sumljivo gibanje nevarnih in komunističnih elementov.

Zbirajte znamke za „Jugoslovensko Matico“!

POLOŽAJ ZEMLJERADNIKOV.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Najvažnejši dogodek včerajšnjega dne je bil v parlamentu sklep zemljoradniškega kluba, da načelno ne odklanja koalicijske. Ta sklep različno komentirajo. Znano, je, da so zemljoradniški začetkom prejšnjega parlamenta imeli 39 poslancev in da so vedno odbijali ponudbe za vstop v vlado, da so glasovali proti ustavi, toda vsled nesposobnosti strankinega vodstva je prišlo do tega, da so sedaj dobili 9 mandatov, dočim so računali na 100.

DR. DEŽMANOVA MISIJA V BEOGRADU.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Po poročilu nekaterih beogradskih listov je dr. Dežman prispel v Beograd z gotovimi predlogi na vlado in radikalno stranko. Do danes ni dobil odgovora. Namignjen mu je bilo, da je sedaj momentano treba rešiti vprašanje sestave vlade in da pride vprašanje rešitve srbsko-hrvatskega spora šele pozneje po odstranitvi vladine krize na dnevnem red.

ODMEVI IZGREDOV RADIKALNIH KMETOV.

— Beograd, 20. aprila. (Izv.) Vest iz Hirvatske o izgredih Radikalnih kmetov proti orožništvu so v beogradski javnosti napravile najsilnejši vtis, osobito tudi v parlamentu. Pričakovati je, da bo bodoča vlada morala storiti odločne, a obenem trezno prevladane mere za saniranje razmer v državi. Vlada je odposlala v Zagreb načelnika oddelka za javno varnost v ministrstvu notranjih zadev Lazića, da natančno preišče, kako je prišlo do izgrede.

— Zagreb, 20. aprila. (Izv.) Pokrajinska vlada je včeraj izdala o krvavih dogodkih v Sagudovcu obširno oficijelno poročilo, ki ugotavlja, kako kvarno vpliva »Slobodni dom« na prebivalstvo in rekrute, ki se odtegujejo vojaški dolžnosti in kako ta list hujša k delanskemu odporu proti oblasti. Dogodki v Sagudovcu so se razvijali takole: Komanda zagrebskega vojnega okruha je naznanila okrajni oblasti z dopisno 2700, da se pozivu za nastop vojaške službe dne 5. februaria nista odzvala rekruta Franjo Kencelj in Friderik Dominik iz Sagudovca. Komanda je zaprosila, da se te dva privede za eskorto. Iz 7 orožnikov obstoječa patrulja je odšla 16. tm. v Sagudovac, da ju kot vojaška begunka izsledijo in aretirajo. Ko je patrulja iskala Franja Kencelja, je v selu nastal krik, zbrala se je velika množica kmetov, ki so navallili na orožnike. Da se izognejo krvopreli, so se orožniki najpreje umaknili, ker so jih pa seljaki preganiali in obkolili. Pri tem si seljaki rabili orožje in je bil pri tem 1 seljak ubit, 1 težko in več lahko ranjen. Na lice mesta je bil pozvan preiskovalni sodnik sodnega stola iz Zagreba kakor tudi državni pravdnik.

DELAJSKO GIBANJE NA ANGLEŠKEM.

— London, 19. aprila. (Reuter.) 120.000 delavcev, ki so se pridružili združenju ladjedelniških delavcev, je v nevarnosti, da ostanejo brez dela. Lastnik ladjedelnice jim je zagrozil, da jih odslovi, če bodo še nadalje vztrajali v trdovratnem obojavi in se ne bodo uklonili sklenjeni pogodbi.

NOV MUSSOLINIJEV OPOMIN FAŠISTOM.

— Rim, 19. aprila. (Izv.) Na sestanku fašistovskih komisarjev je imel Mussolini o situaciji obsežen govor, v katerem je znova zelo resno opominjal fašiste, da naj ne delajo nikakih nepravil. On kot predsednik vlade daje pač vsem najboljše jamstvo za to, da je naloga, katero vlada izvršuje, najboljša in da mu more pri tem v doseg vseh ciljev pomagati uspešno le največja disciplina v fašistovskih vrstah. — Spor med fašistovsko vlado in popolari se reši jutri v petek. Fašisti pritiskajo na izstop popolarov. V poplarski strani narašča gibanje za revizijo turinskih sklepov, desničarji zahtevajo celo odstop don Sturza.

ZA TIHONA SE PRIPRAVLJA — »NARAVNA SMRT«.

— Pariz, 19. aprila. (Izv.) »Echo de Paris« poroča iz Stockholma, da so bili ruski veliki trgovci, Krasinov priatelji, zelo neprijetno zadeti vsled odpora v inozemstvu proti usmrtnitvi Butkiewiczza. Proslili so moskovsko vlado, da naj nikar ne hiti z obsodbo patrijarha Tihona, dokler ne sklenejo v inozemstvu še nekaj večjih kupčij. S sovjetske vladne strani se je baie v glavnem radi tega odložil proces. Med tem pa se širijo vesti, da je patrijarh Tihon v konventu, kjer je zaprt, jako bolan in da je pričakovati konec njegovega življenja. Oni, ki dobro vedo, kaj tiči za temi vestmi, razlagajo, da bo nekega dne Tihon v konventu usmrčen, razglašil pa se njegova naravna smrt. Sovjetska vlada išče zanj naslednika, ki jej bo brezpogovorno udan.

PONEDELJEK — RUSKI DAN POČITKA.

— Pariz, 19. aprila. (Izv.) Iz Londona poročajo, da je najvišji gospodarski svet v Moskvi odredil, da morajo od 1. maja dalje vsi uradniki v ruskih zadržah delati vse nedelje. Za dan počitka se določa ponedeljek. Tako se hoče polagoma nedelja sploh odpraviti in določiti ponedeljek za praznik.

PROCES PROTI MORILCU MITROPO-LITA GEORGA.

— Varsava, 19. aprila. (PTA.) Proces proti morilcu grško-katoliškega mitropolita Jurju Smaragdu je bil včeraj končan. Sodišče je prepustilo kazensko postopanje rednemu sodnemu dvoru, ker se domneva, da obtoženec ni normalen. Državni pravdnik je predlagal smrtno obsodbo. Obtoženec je v svojem zagovoru prosil sodišče, naj izreče smrtno obsodbo. Na temelju proglašene obsodbe porotnikov se bo vršilo nadaljnje kazensko postopanje običajnim potom.

Politične vesti.

— Demokratski pogoji za vstop v koalicijsko vlado. Beogradski »Politika« razširja vest, da bi bili demokratski pripravljeni stopiti v koalicijsko z radikalno stranko po 1 nastopnih pogojih: 1. v pogledu vidovdanske ustave status quo ante; 2. še pred sestavo nove koalicijske vlade se mora sprejeti 3000 odpuščenih demokratskih uradnikov; 3. napram Radiću se uporabi državni zakon kakor proti ostalim državljanom; 4. vlada bo nadaljevala z delom tam, kjer je v jeseni prekinila bivša koalicijska. V prvi vrsti bi uzakoniili sledeče zakonske predloge: činovniški, invalidski in agrarni; 5. glede oseb in razdelitve portfeljev bi demokratski ne delali vprašanja.

— Dr. Korošec se pogaja z vlado. Beogradsko »Vreme« poroča: »Kakor smo izvedeli, so že vpostavljeni stiki med radikali in Koroščevim klubom. Vodijo se za sedaj privatni in neobvezni razgovori. Toda ta pogajanja nimajo mnogo nade na uspeh, ker so Korošču vezane roke. Korošec se more pogajati samo v imenu vsega bloka, a ne v imenu svoje skupine. Med klerikalci se opaža želja za sporazum, toda njihov klub se nahaja v takšnem položaju, da more podpirati vlado samo v slučaju, ako se doseže sporazum tudi z Radićem. Klerikalci ne smejo zapustiti Radića v opoziciji, ker se boje, da bi jim sicer odvezel voliške mase.

— Beogradski list je povsem točno naslikal položaj, v katerem se sedaj nahajajo naši klerikalci. Danes bi Koroševci raje vstopili v vlado kakor jutri, saj zo pred sabo neprestano polne jasi v Sloveniji, toda sporazum, ki so ga v svoji neprevdarnosti in zmedenosti sklenili z Radićem, jim je zvezal roke. Ako bi se ne bali Radića, da jim ne ugrabi še par mandatov, že danes bi raztrgali pakt z Radićem ter z razvitimi zastavami prešli v vladni tabor. Sicer pa tudi ni izključeno, da bi tega v doglednem času še ne storili kljub svojemu strahu pred Radićem. Hrvatski klerikalci se namreč na vse kriplje trudijo, da bi pridobili Korošca za to, da se izjavi iz Radićevega obtežila. Zase so pridobili že dr. Hohnieca, ki ima v klubu že tudi svoje pristaše. Ni izključeno, da bi Hohniečevu stališče nekega lepega dne ne zmagovalo, no in takrat pač porečejo klerikalci Radiću: z bogom, prestopijo v vladni šotor, vržejo federalizem, pa republiko in avtonomijo pod klop in se zadovolje z gospodstvom v Sloveniji.

— Demokratski in vladna kriza. Demokratski klub še sicer ni razpravljaj o vstopu v vlado, vendar se v političnih krogih zatrjuje, da so demokratije pripravljeni vstopiti v koalicijsko z radikali. Število nasprotnikov koalicijske je vsak dan manjše. Še nedavno tega je bila večina v Davidovičevi skupini proti temu, da bi demokratije kooperirali z radikali. Danes je položaj obraten in celo sam Davidovič, ki je bil preje najodločnejši odpornik te ideje, sedaj ne odklanja več tega načrta. Lahko se trdi, da sta sedaj tako Pribičevićeva kakor Davidovičeva struja v demokratski stranki za to, da se najde primerna baza za koalicio z radikalno stranko.

— Radikali in razplet krize. V radikalnih vrstah so nekateri poslanci predlagali, naj bi se osnovala homogena radikalna vlada, ki bi jo podpirali Nemci in džemjeti. Večina je ta predlog alimine odklonila, ker bi bila taka vlada popolnoma odvisna od milosti Stj. Radića. Na krmlu bi mogla namreč ostati samo dotlej, dokler bi Radiću ne prišlo na misel, da se pojavi v Beogradu. Tudi sam Pašić je ta načrt odklonil, češ, da bi ne mogel trpeti, da bi mu Radić stal »kakor sekira nad vratom«. V radikalnih krogih se sedaj največ razpravlja o možnosti koalicijske z demokratiji. V tem slučaju bi se naj sestavila poslovna vlada, obstoječa iz radikalov in demokratov. Toda tudi pri sestavi takšne vlade bi bile velike težkoče, ker bi se radikali in demokratji težko sporazumeli glede porazdelitve ministrskih portfeljev.

— Ministri tožijo Radića. Beograd, 20. aprila. (Izv.) Ministri Ljuba Jovanović, dr. Gjivo Supilo in dr. Niko Zupanić so vložili kazensko ovadbo proti Stjepanu Radiću zaradi znanih žaljivk.

— Nemška odškodnina. Med nemško vlado in reparacijsko komisijo obstoje tri pogodbe v svrhu izplačila vojne odškodnine, in sicer Loucheur-Rathenau, Bemelmans-Cuntze in Gillet-Cuntze. Za lansko leto je bila določena vrednost dajatev v naturi vsem zaveznikom na 1450 milijonov zlatih mark. V resnici pa je dobila Francija nemških dajatev za 209 milijonov, z druge strani pa so dobile nekatere države v naturi več kakor jim pripada. To se tiče zlasti Angleške in Jugoslavije, kajti prva bi bila morala dobiti različnih predmetov za 120 milijonov, dobila pa jih je za 167 milijonov; Jugoslavija pa namesto 73.077.000 za celih 116.173.000. Vse zavezniške države so prejele do sedaj na račun reparacij v naturi 681, 173.000 zlatih mark.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.

Petek, 20. aprila: Jenufa Red E
Sobota, 21. aprila: Rigoletto Red B
Nedelja, 22. aprila: Janko in Metka Izv.
DRAMA.

Petek, 20. aprila: Hasanaginica. Gostovanje g. Mihajla Markovića iz Zagreba. Red D
Sobota, 21. aprila: Hasanaginica. Gostovanje g. Mihajla Markovića iz Zagreba.
Nedelja, 22. aprila: ob treh popoldnih: Kraljestvo dobrote in ljubezni. Mladinska predstava. Prireditelj gojencev »Mladinskega doma«.

ŠENTJAKOBSKI ODER V LJUBLJANI.

V petek, 20. aprila: Razvalina življenja.
V soboto, 21. aprila: Razvalina življenja.
V torek, 24. aprila: Razvalina življenja.

— Iz pisarne šentjakobskega odra v Ljubljani. Danes, v petek, dne 20. aprila se vprizori prvič Finžgarjeva Razvalina življenja, drama iz kmetijskega življenja, kakršnih se toliko dogaja pri nas kljub vsemu noudarjanju o našem dobrem ljudstvu. — Jutri v soboto istotako Razvalina življenja. Gdn. Metka Hamova ima to pot svoj 50. nastop na šentjakobskem odru. Kdor ve, koliko truda je treba za vsako predstavo, bo pripoznal veliko požrtvovalnost naše Metke, ki poleg svoje državne službe vrši kulturno delo v času, ko se vseposvoda zabavlja in kritizira in lenobo pase. — V torek dne 24. aprila tretjič Razvalina življenja. — Predprodaja vstopnic v kavarni Zalaznik pri blaginji.

— Mladinska predstava bo v dramskem gledališču v nedeljo, dne 22. t. m. ob treh popoldnih. Mladinski dom na Kodeljevem vprizori s svojimi gojenci pravljico igr v štirih dejanjih »Kraljestvo ljubezni in dobrote«. Vstopnice so na prodaj pri dnevnih blaginji in opernem gledališču in pol ure pred predstavo pri blaginji v dramskem gledališču.

— Slezakovi koncerti v Beogradu. Kakor nam poročajo iz Beograda, je snodi tenorist dunajske državne opere Leon Slezak priredil v dvorani beogradske univerze četrti koncert, ki je bil namenjen najširšim slojem beogradskega prebivalstva. Leon Slezak je priredil v Beogradu štiri koncerte in enega na dvoru. Beogradsko občinstvo je Leonu Slezaku, čeprav je nekatere točke pel v nemškem jeziku, prirejalo viharne ovacije in ga živahno akklamiralo. Na svoji turneji po svetu je danes odstopoval v Monakovo in od tam potem v Ameriko.

PROTEST DOMAČEGA DELAVSTVA PROTI IMPORTIRANJU TUJCEV.

KRUHA NAM DAJTE! SITI SMO KOMUNIZMA.

Na poziv osrednjega odbora strokovnih organizacij NSZ so snoči ob 18. na shodu v Mestnem domu domači delavci odločno protestirali proti importiranju tujih delavcev, posebno iz Avstrije, Madžarske in Italije. Protest pa ni bil nikakor naperjen proti našim primorskim delavcem-zidarjem in drugih strok. Shoda se je udeležilo več sto delavcev. Stevilno je bila zastopana stavbna stroka. Na shod je prišlo tudi nekaj komunistov, ki so skušali zborovanje motiti.

Na shodu je o importiranju tujih delavcev in zapostavljanju domačinov zelo obširno in stvarno poročal g. Juvan, navajajoč tudi nekatera zelo kričesa dejstva. Domače delavstvo je prisiljeno ravno sedaj, ko se zopet odvarja sezona, ko na drugi strani grozi kriza in brezposelnost, odločno zahtevati, da se mora povsod v vseh podjetjih v prvi vrsti vpostevati domači delavec in uradnik. Zavrnili je izgovore, da nimamo domačih kvalificiranih delavcev, omenjajoč drastičen slučaj, da so domači delavci isto delo, ki ga je preje vršil neki nemški kvalificiranec, izvršili bolje in sohitneje. Slovenski delavci imajo resno vsojo konkurirati tujemu, zato tudi zahtevajo, da se mu da kruha in služba. — Med delavci je nastalo veliko ogorčenje, ko je govornik navajal, da se je poslovdaja neke velike zgradbe v Kolodvorski ulici napram slovenskim domačim delavcem čisto izrazil: Ich habe Arbeit nur für meine Leute! Končno je govornik s posebnim povdankom zahteval, da se zopet otvori obrtnonadaljevalna šola ter pozval delavstvo, da vstopijo v krog močne koalicijske.

Proti enemu glasu z vsemi ostalimi je bila sprejeta resolucija, ki najodločneje protestira proti importiranju tujega in zapostavljanju domačega delavstva in uradništva. Od podjetij je treba zahtevati, da odstranijo vse tujce, neslovanske delavstvo. Od vlade resolucija zahteva, da z jasnim in strogo navedenimi prepredi naval tujih, zagriženih nasprotnikov in da štiti domačine. Zakon o zaščiti delavcev naj se brezpogojno izva. Vlada se dalje poziva, da vzpostavi obrtnonadaljevalne šole in iste preosnovi v dobre strokovne.

K debat se je oglasilo več govornikov. K. Minkuš je navajal med viliarnim odobravanjem postopanje takozvanih nemčurjev, ki sede še vedno na važnih in vplivnih, a tudi odgovornih mestih. Izvajanja komunista Jake Zorge niso med večino delavstva izvala zaželenega uspeha, delavstvo je bilo apatično napram frazam iz komunističnega katekizma. Ko je eksaltirani Zorge začel premevati znane fraze o »diktaturi proletarijata, o hegemoniji jugoslovanskega proletarijata«, ko je zamenjal »izkoriščance« z »buržuazijo« in »izkoriščalce« s »proletarijatom«, tedaj so se začeli ogorčeni medklici iz vrst stavbniških in drugih delavcev: »Dosti je! Danes gro za kruh! Kruha nam daj! Siti smo komunizma!

Za njim je govorilo še več govornikov, nakar je bil ob 20. shod končan brez vsakega incidenta.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1923.

— **POLOŽNICE** smo razposlali vsem onim cenj. naročnikom, katerim je zapadla naročnina. Zakasnelcem, ki se ne odzovejo do 24. t. m., se pošiljanje preneha dne 25. aprila t. l.

— **ZA ENOTNO FORMACIJO NAPREDNIH SLOVENCEV.** Podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« za Rajhenburg, Videm in okolico je nam poslala v objavo tole resolucijo: Jugoslovenska napredna kulturna društva morejo uspešno vršiti svojo vzvišeno mislijo med narodom le, ako jim krije ledja močna politična organizacija, prožeta državne misli in naprednega duha. Občni zbor podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« za Rajhenburg, Videm in okolico, ki se je vršil ob polnoštevni udeležbi rodoljubov vseh stanov dne 8. aprila 1923. v Rajhenburgu, poziva vse politične voditelje naprednih Slovencev, naj že vendar enkrat opuste medsebojne pogubonosne prepire, katerih zle posledice občutijo zlasti kulturna društva, ter nemudoma izvrše enoto formacijo naprednih Slovencev.

— **Jugoslovenstvo naših klerikalcev.** Pijasko klerikalne politike, včerajšnji govor kralja Aleksandra beogradskega polku, v katerem je pozval vojake na branik edinstva države in naroda, končala splošno poparjenost, ki se je polotila klerikalnih krogov in ki s strahom povprašuje, kaj bo sedaj, je podvzelo uvodničarja »Slovenca«, da napiše članek, v katerem dokazuje, da so pravzaprav tudi klerikalci Jugosloveni in da je trditve nasprotnega tiska o protijugoslovenstvu naših klerikalcev pravzaprav natančno.

— **Slovenec trdi,** da so dr. Korošec, Spaho in Radić prav tako dobri Jugosloveni, kakor Pašić. Saj je dr. Korošec Slovenec, Radić Hrvat, Pašić pa Srb, vsi trije Jugosloveni, v nadaljnjem oziru pa Slovani. To bi bilo prav lepo, ako bi »Slovenec« uvodničar znal ločiti rojstno stanje od vedenja odraslega človeka. Ko se je dr. Korošec rodil, je bil seveda dober Jugosloven. Toda je li sedanje politično vedenje njegovo jugoslovensko? Jugoslovenska je tista politika, ki zanika vsako državno pravico zahtevo na podlagi narodnostnih dejstev slovenstva, srbstva ali hrvatstva. Ali je dr. Korošec Jugosloven v tem smislu? Nikakor! Jugosloven po rojstvu in Jugosloven po mišljenju in delovanju, to sta pač različni stvari. Dobro je stvarno kritizirati našo ustavo z upravnega, tehničnega, socialnega ali demokratskega stališča. Toda vnašati v naše edinstveno državno in nacionalno življenje narodnostne boje med Srbi, Hrvati in Slovenci in na podlagi tega zoperstavljati se ustavi, ni patrijotično. Jugoslovenska državna ideja zanika politične pravice slovenske, hrvatske in srbske individualnosti, dopušča in vspehuje na njih kulturni aktivizem. Žalostno je, da so se ravno Slovenci postavili na nasprotno stališče in da zagovarjajo politična stremeljenja, ki so načelno naperjena proti sami ideji jugoslovenske države. Tako stoji z dokazom pristnega jugoslovenstva gospodov Korošcev, Radićev in Spahovcev. Jugoslovenska država daje Slovincem jeklen bat v roke, dr. Koroščeva avtonomija pa otroško kladivo.

— **Kdo bo mestni arhivar?** To vprašanje je živo zanima naše literarne kroge, ki zastopajo stališče, da mora biti imenovan na to mesto literat. Zato tudi energično protestiramo proti načrtu, da bi se ta služba oddala politiku. Kakor čujemo, se sedaj z druge strani forirja imenovanje dr. Lončarja. Kakor uvažujemo literarno delovanje profesorja Lončarja, tako se ne moremo ogreti zanj kot mestnega arhivarja. On ima že svojo stalno službo, med literati pa je polno takih, ki danes ne vedo, ali bodo imeli jutri svoj košček kruha, ali pa ki žive v najhujši bedi. A za to je bilo v prvi vrsti kreirano arhivarsko mesto. Zato smo mnenja, da anj dobi to službo samo literat, ki ni samo zaslužen, marveč tudi v resnici potreben.

— **Vpis dr. Susteršiča v imenik odvetnikov.** Odvetniška zbornica je imela včeraj popoldne izreden občni zbor, ki se ga je udeležilo 35 odvetnikov. Po dvehurnem razpravljanju se je sklenilo z četrtjinsko večino glasov, da se ugotovi pritežbi dra. Ivana Susteršiča in mu dovolijo zopetni vpis v imenik odvetnikov z uradnim scizem v Ljubljani. Izid glasovanja se je pričakoval z veliko napetostjo in je pokazal, da za plemenitost zbornice očitki, ki izvirajo iz političnega delovanja, niso merodajni pri proučevanju poverljivosti.

— **APEL NA SLOVANSKO GO-STOLJUBNOST!** Pevski zbor poljskih akademikov iz Iwowa priredi v soboto dne 23. aprila koncert z bogatim sporedom poljskih narodnih pesmi. Poljaki potujejo po vsi Jugoslaviji in si hočejo ogledati tudi Ljubljano, da spoznajo na svojem poučnem potovanju vse naš narod поближе. Beograd jim pripravlja priščen sprejem, kakor se spodobi slo-

vanskim gostom »bratom. Ljubljanska akademska omladina apelira na našo zavedeno javnost, da ne zaostane v nobenem oziru za Beogradom in da jim priredi kar najbolj priščen sprejem. Prosimo vse one, ki bi mogli sprejeti vsaj po enega ali dva poljska akademika za dva večera na stanovanje, eventualno tudi na hrano, da blagovolijo to javiti na naslov »Društva prijateljev poljskega naroda« (Slomškova ulica št. 7). Natančnejši program se objavimo. Naša »Glasbena Matica« jim aranžira koncert in upamo, da bo odziv omenjenih društev našel prijazen odmev v naši javnosti.

— **V sanitetni svet ministrstva narodnega zdravja** so imenovani iz Slovenije tle zdravniki: dr. Živko Lapajne, višji okr. zdravnik v Ljubljani, dr. Ivan Raišp, primarij v Celju, dr. Joško Tavčar, okr. zdravnik v Središču in prof. dr. Alojzij Zalokar, primarij v Ljubljani.

— **Za ravnišča** zagrebške čkovnega urada je imenovan dosedanj upravitelj g. Vjekoslav Kleončič. Istočasno je pomaknjen v V. činovni razred.

— **Osebnost.** Absolvirana agronoma Valentina Vidic-Lunjevica je začasno sprejeta v državno službo v področje pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo ter pokodobno nameščena pri državnem kmetijsko-kemijemskem zavodu v Ljubljani kot kmetijsko-strokovna uradnica.

— **Iz veterinarske službe.** Državna živalnodravnika oddelka za kmetijstvo pri pokrajinski upravi za Slovenijo dr. Šimen Zibert in Stanko Arko sta imenovana za talnika II. razreda pri veterinarskem oddelku ministrstva za poljedelstvo in goveda.

— **Cehi v Rogoški Slatini.** Češko Internacionalno kopališče in hotelsko društvo za kraljevine SHS, pri kateri pa je udeležen tudi slovenski kapital, je vzelo v najem tukajšnji »Aleksandrov dom« in bo vodilo pod strokovnjaki vodstvom ravnatelja iz Karlovih varov po vseh tozadevnih predpisih tudi dietično kuhinjo. Poleg tega so Cehi kupili znani hotel »Triglav« ter dr. Gregorčičovo vilo, kjer se odpravi varieté in igralnica. Novo podjetje se je zavezalo še to leto zgraditi novo moderno poslopje za kino, tako da bo tudi gorenja dvorana v zdraviliškem domu na razpolago za koncerte in druge prireditve. Našemu najslajnejšemu jugoslovenskemu zdravilišču se torej obeta največji vsestranski napredek in razmah, posebno ko sme zdaj računati tudi z množico gostov iz Čehoslovaške. Ker pa se zvišajo cene za stanovanja in drugačne pristojbe samo za 20 do 30 % ter se dobe sobe že za 8 din. dnevno, ni dvoma, da ostanjejo Slatini zvesti tudi vsi njeni dosedanj posetniki. Koncertirala bo letos zopet vojaška godba.

— **Umrl je v Ljubljani g. Josip Smerkolj,** star 50 let. Pogreb bo v soboto ob 4. popoldne iz javne bolnice. Blag mu spomin!

— **Razpust društva.** Podružnica »Svapsko-nemačkog kulturnog saveza« v Kočevju je pokrajinska uprava za Slovenijo razpustila, ker je prekršila statutarne področje.

— **Iz Ajdovščine.** Goriška viceprefektura je prepovedala ustanovitev podružnice »Solskega društva« v Ajdovščini, češ da odborniki ne da'ajo zakonitega jamstva za to, da bi se držalo delovanje podružnice v mejah zakona. Odlok bje v lice ustavno zajamčenim državljskim pravicom — ali vlada si je postavila nalogo, ubiti slovensko šolstvo! V to svrho tepta tudi jamstva in pravice.

— **Koliko Jugoslovenov študira v Nemčiji?** Po najnovejših statističnih podatkih je med 10.764 inozemci, ki posejajo visoke šole v Nemčiji, 240 Jugoslovenov. Slovani vobče pa študira v Nemčiji: 661 Rusov, 256 Poljakov, 230 Malorusov, 810 Čehoslovakov in 1487 Bolgarov. Značilno je, da je na nemških univerzah samo Bolgarov toliko kakor vseh drugih Slovanov skupaj.

— **Brezplačno cepjenje zoper koze vseh onih,** ki v zadnjih petih letih niso bili vsočepjeni, bo 25. aprila in 2. maja v Mestnem domu, 26. aprila v Spodnji Šiški in ljudski šoli, dne 27. aprila v Vodnatu v mestni občini in dne 27. aprila na Barju v ondolni šoli. Vsakokrat ob 16. popoldne. Cepjenje vseh še necepljenih otrok, kakor tudi vseh onih, ki tekem zadnjih petih let niso bili cepljeni, je obvezno. Kdor se ne odzove tej naredbi, bo kaznovan z globo od 5 do 250 dinarjev ali z zaporom od 1 do 6 tednov.

— **Legitimacije za II. Zagrebški zbor,** ki se vrši od 22. aprila do 1. maja 1923, se prodajajo za ceno Din 40.— komad v uradu Ljubljanskega veleposla, Ljubljana. Gospodarska cesta. Lastnik legitimacije ima pravico na 50% popust po železnici iz svojega prebivališča do Zagreba in nazaj za čas do 15. maja 1923 ter velja legitimacija kot stalna vstopnica v vse prostore zagrebskega sejma.

— **Avtomobilska prometna družba,** javila cenil občinstvu, da se na progi Ljubljana-Vranks, s dnem 21. tm. promet začne ustavi. — Na progi Trata, Skofljakovo-Zelenik pa bo od nedelje 22. tm. dalje, vsako nedeljo in praznik odhaja avto iz Zeleniške postaje Skofljakova v Zeleniko namesto ob 16., kakor dosedaj že ob 12.15. Nadaljne spremembe voznih redov z ozirom na poletno sezono se objavijo v kratkem.

— **Dimnikarski kongres v Osljeju.** V Osljeju se sestanejo v kratkem odposlanci dimnikarjev iz vse države, da se posvetujejo o enotni dimnikarski organizaciji, ki bi obsegala vso državo. Na ta kongres so povabljeni tudi dimnikarji iz Slovenije.

— **Otvoritev muzeja.** Od dne 22. t. m. dalje bo muzej odprt za splošni poset vsako nedeljo od 10. do 12. ure.

— **Moses-Marič.** Z dovoljenjem poklicane oblasti je spremenil Oskar Moses, trgovec v Ptuj, svoje ime v Marič. Moses je rodom iz Varaždana in po pokolenju Zid.

— **Celjske novice.** Predavanje o skautstvu. Prof. M. Agapov Taganskij iz Ogulina bo predaval v nedeljo 22. tm. ob 4. pop. v mali dvorani Nar. doma so skautstvu. — Nogomet. V nedeljo 22. tm. se vrši na igrališču pri »Skalni kleti« nogometna tekma med Rapidom Maribor in celjskim Atletiki. — Gospodinjstva šola v Celju je zaradi odselitve strokovne učiteljice za šivanje za tekoče šolsko leto do nadaljnjega ustavila pouk. Za prihodnje šolsko leto je ministrstvo trgovine in industrije zagotovilo šoli dve učni moči in sicer eno za šivanje in krojenje, drugo pa za gospodinjstvo. — Podružnica lovskega društva v Celju ima v nedeljo 22. tm. ob 10. dop. v hotelu »Balkan« svoj občni zbor. — Tovarno za prepravljanje kož ustanovi v bližini mesta trdka Jellenz v Celju. — Iz letnega poročila o tržnem in proizvodstvu. Celjski trg je bil v minulemu letu ves čas od kmetov, ki prinašajo na trg razna živila dobro obiskan. Živinskih in krmarjskih seimi so se vršili 27. marca, 21. oktobra in 30. nov. Seimi so bili vsakokrat prav dobro obiskani od domačin in tujih trgovcev. Mleko se je večkrat preiskavalo in so se pri osmih strankah našli nedostatki. — Ciril-Metodovih vžigalic se v Celju še vedno ne dobi v vseh trafikah in prodajalnah. Želeli bi pojasnila, kje tiči temu vzrok.

— **Mariborske vesti.** Nov hotel v Mariboru. Odkar sta uklinjena v Mariboru kar dva največja hotela, katerih eden (Stadt Wien) se sedaj stoji nezbrabljen, ima Maribor poleg »Zamorca« pravzaprav samo en večji hotel (Meran), ki je dnevno okupiran posebno od inozemskih potnikov. Vse tozadevne akcije zgraditi večji moderen hotel potom akcijske družbe, so ostale doslej brezuspešne. Sedaj se je odločil znani podjetnik g. Glušič za nakup trnadstropne hiše na Aleksandrovi cesti 44 blizu glavnega kolodvora. Iz te hiše namerna napraviti hotel nazidave novega nadstropa večji hotel z restavracijo. Ker se v dosedan. prostorih nahajale več strank želi novi lastnik to kožljivo vprašanje rešiti na ta način, da pripomore z več deleži potom kreditne in stavbene zadruge dotičnih »trank-kamlastim stanovanjem v novih hišah. Z ozirom na zelo ožrožen tujski promet v Mariboru bi bila vsaka taka akcija vnaprej dobrodošla. — **Velika nesreča** z avtom. V sredo popoldne se je vozil 30 letni zagrebški trgovec Nikola Strizakovič iz Zagreba proti Mariboru. Prišedši do Poljskave se je njegov avto pri ovinku zaletil v neko drevo in se padel. Pri tem se je avto postavil po koncu. Strizakovič je padel iz njega, zadel v brzolavni drog ter odletel kakih 6 metrov na stran kjer je obležal. Ker je bil še živ je orožništvo poklicalo mariborski rešilni oddelk, ki je takoj dospel na lice mesta, a je našel Strizakoviča že mrtvega. Njegova žena, s katero je bil poročen komaj tri tedne, so iz Poljskave obvestili, da je njen mož težko ranjen, požepe pa iz Slov. Bistrice, da je že mrtve.

— **Krapinske Toplice** kralj Zagreba. Termalno ovo kupališče in liečišče protiv reume, gihta, išiasa, ženskih bolezti itd. odprto je za danom 1. aprila te može primati boleštnike na liečenje i opravak. Do 15. juna te poslije 1. septembra 25% popusta kod cene stanova i kupelji a za činovnike državne i općinske te umirovljenike. Invalide itd. 50%. Dolazak na postalo Zabok-Krapinske-Toplice treba pravovremeno javiti. Sve upute daje i prospekte razšalja kupalištna uprava.

— **Privatne službe iše.** Poštni uslužbenec, ki mu plača ne zadostuje za prehrano družine in se nahaja v težkem gnotnem položaju, želi nastopiti kakršnokoli privatno službo. Prost je vsako popoldne in bi najraje prejel mesto pisarniškega ali bančnega sluga. Zmožen je srbohrvatskega, nemškega in madžarskega ter deloma tudi italijanskega jezika. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo našega lista.

— **Drzna tatvina v Št. Vidu pri Groselnu.** V četrtke okoli 3. ure jutraj so vdrl tatovi v dobro založeno trgovino Vinka Narata. Pod oknom so predrl do 60 cm debeli zid, ter znosili na vrh skoraj vse dražje reči, police z blagom za obliko so popolnoma izpraznili. Po težkem delu so si v kleti privoščili tudi nekaj litrov vina ter se odpeljali. Skoda je velika, do 100 tisoč dinarjev. Tatovom so na sledi. Kdor jih zasledi, dobi tudi visoko nagrado.

— **Spopadi med frankovci in nacionalisti v Sarajevu.** Prednočnim je prišlo do težkih krvavih spopadov med frankovci in nacionalisti. Skupina frankovcev pod vodstvom prof. Tandarića je naletela na skupino nacionalistov. Prišlo je do izbijanja. Eden izmed frankovcev je začel streljati, na kar so nacionalisti odzvali. Na mestu sta obeležala dva težko ranjena, dočim so ostali pobegnili, ko je prišla policijska straža. Smrtno nevarno je ranjen frankovec Juro Soča, težko je pa ranjen tudi nacionalist Stožakovci. Oba so prepeljali v bolnico.

— **Koncert v kavarni »Emona«** se vrši danes v petek ob 8. zvečer. Godba dr. divizije.

— **Čevlje kupite od domačih tovarov** trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so ista priznana na boljši in na cenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

— **Zgubil se je srebrni obsek z dveh ma slikama.** Ker za naiditlja nima vrednosti, in ker je drag spomin, se prosi naiditlja, da ga vrne v upravi lista. 4170

— **Izgublja se je v sredo 18. tm. opolndne črna usnena taška z nekaj denarji in napolnjenim peresom na poti od Gradšča.** Kongresni trg, Volfova ulica čez most do Jugoslovenske matice. Dotičnika, ki je našel, prosim da obdrži denar, ter naj vrne pero, katero je drag spomin, portirju Hotela Slova.

— **Pozvedbe.**

— **Zgubil se je srebrni obsek z dveh ma slikama.** Ker za naiditlja nima vrednosti, in ker je drag spomin, se prosi naiditlja, da ga vrne v upravi lista. 4170

— **Izgublja se je v sredo 18. tm. opolndne črna usnena taška z nekaj denarji in napolnjenim peresom na poti od Gradšča.** Kongresni trg, Volfova ulica čez most do Jugoslovenske matice. Dotičnika, ki je našel, prosim da obdrži denar, ter naj vrne pero, katero je drag spomin, portirju Hotela Slova.

— **Pozvedbe.**

— **Zgubil se je srebrni obsek z dveh ma slikama.** Ker za naiditlja nima vrednosti, in ker je drag spomin, se prosi naiditlja, da ga vrne v upravi lista. 4170

— **Izgublja se je v sredo 18. tm. opolndne črna usnena taška z nekaj denarji in napolnjenim peresom na poti od Gradšča.** Kongresni trg, Volfova ulica čez most do Jugoslovenske matice. Dotičnika, ki je našel, prosim da obdrži denar, ter naj vrne pero, katero je drag spomin, portirju Hotela Slova.

— **Pozvedbe.**

— **Zgubil se je srebrni obsek z dveh ma slikama.** Ker za naiditlja nima vrednosti, in ker je drag spomin, se prosi naiditlja, da ga vrne v upravi lista. 4170

— **Izgublja se je v sredo 18. tm. opolndne črna usnena taška z nekaj denarji in napolnjenim peresom na poti od Gradšča.** Kongresni trg, Volfova ulica čez most do Jugoslovenske matice. Dotičnika, ki je našel, prosim da obdrži denar, ter naj vrne pero, katero je drag spomin, portirju Hotela Slova.

— **Pozvedbe.**

— **Zgubil se je srebrni obsek z dveh ma slikama.** Ker za naiditlja nima vrednosti, in ker je drag spomin, se prosi naiditlja, da ga vrne v upravi lista. 4170

Gospodarstvo.

— **Železniška zveza Slovenije** z morjem. V zadnji notici ni bilo naglašeno da je direkcija za železniške novogradnje izdala trasiškemu oddelku v Ljubljani nalogo, da naj trasa tudi zvezo Črnomelj preko Severina v terenu. Prvotno je bilo samo rečeno, da se ima to progo le na karti pročitati. Storič je torej tudi glede te zveze korak naprej. Po novih direktivah zvezna postaja obeh tras iz Kočevja in Črnomlja ni več Severin, ampak Lukov dol. Z dovoljenjem večjega uspona od morja proti Kočevju se je doseglo skrašanje proge Kočevje - Vrbsko od 57 km na 42 km. Po novi osnovi dobijo tudi Radence svojo postalo na pobočju nad spodnjo vasjo. Merilna dela v terenu so v teku.

— **Novosadska blagovna borza 19. aprila.** Baška pšenica 77—76 kg 1½ vagona 452¼, baška 7—78 kg 2½ vagoni 452¼—455, baški ječmen 64—65 kg ponudba 312¼, baški oves ponudba 290, baška koruza promptno 5 vagonov 255, baška 3—4% defekta 8 vagonov 255—257¼, baška za maj duplikat kasa 3 vagoni 275, baška za 15. maj duplikat kasa 30 vagonov 270, baška defektna po vzorcu 1 vagon 195, baška 25% kasa kvaliteta garantirana 2 vagona 260, baška okrogla 5 vagonov 261¼, baška 4% defektna 4 vagoni 255—257¼, baška za maj 4 vagoni 257¼, baška za maj 3% defektna 1 vagon 260, baška za maj 4% defektna 1 vagon 260, pšenična moka »a« baška ponudba 675, otrobi v jutastih vrečah ponudba 152¼, v papirnatih vrečah 2 vagona ponudba 150. Tendence stalna.

— **Zagrebski blagovni trg 19. aprila.** Pšenica 76—77 kg 455—465, koruza rumena 270, rž 72—74 kg 350—380, ječmen za pivovarne 325—350, za krmo 300—315, oves 280—297¼, pisani fižol 500—650, bel 450—500, pšenična moka »a« 675—700, »x« 650—675, »s« 625—650, za krmo 225—250, ržena 500—525, drobnj otrobi 170—180, debeli 250. Tendence mirna.

— **Dohava drv.** V pisarni intendature Dravske divizijske oblasti se bo vršila dne 28. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave 9000 m³ trdih drv za potrebo ljubljanske garnizije v času od 1. junija do 31. decembra 1923. Predmetni ozlas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Mednarodni agrarni kongres** se bo vršil v Parizu od 22.—26. tm. Razpravljalo se bo obširno o poljedelstvu. Kongresa se udeležijo oficijelno tudi naše trgovsko ministstvo.

— **Privatni kapital na Ruskem.** Po statistiki v »Izvestijah« je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

— **480.000 gradbenih delavcev v Angliji izpridi.** Iz Londona poročajo, da je bilo 7. t. m. po vseh gradbenih tvornicah na Angleškem naznanjeno, da se preneha delo vsled spora glede mezd in delovnega časa med delodajalci in delciemalci. To pomeni, da je izpridih nad 480.000 delavcev, ako se v zadnjem trenutku ne doseže sporazuma. Vest o izpridu je prebivalstvo sprejelo z ogorčenjem, naperjenim proti delodajalcem.

— **Statistika v »Izvestijah«** je oddano v Rusiji v zakup 4000 industrijskih podjetij in 6000 mlinov. Privatni kapital dohiva v Rusiji vedno večji vpliv. 90% vseh patentov za trgovska podjetja i ev rokah privatnikov.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

NERESNIČNE VESTI O ZAMENJAVI 5 IN 10 DINARSKIH BANKOVCEV.

— **Beograd, 20. aprila (Izv.)** Z ozirom na poročila nekaterih beogradskih in pokrajinskih listov, da se umaknejo iz prometa oziroma zamenjajo 5 in 10 dinarski bankovci z novimi, ugotavlja generalni inšpektorat ministrstva financ, da so te vesti neresnične in brez vsake podlage. Ministrstvo financ do danes ni izdalo nikake takšne naredbe.

ČEŠKOSLOVAŠKI ZAKON ZA VARSTVO NAJEMNIKOV.

— **Praga, 19. aprila (KB.)** Po odklonitvi 92 spreminjalnih predlogov opozicije je bil danes v narodni skupščini sprejet zakon o varstvu najemnikov, o preskrbi stanovanj in o odsoditvi eskucij

!!! Posjetiloci Zagrebačkog Velesajma!

Ne zaboravite si prigodom posjeta Zagreba nabaviti prvo i jedino domaće djelo bez kojega nije niti jedna domaća radnja, to je

„Terminologija trgovačkih znanosti“

od dra. Deželića. Dobiva se na samom Zagrebačkom Zboru, a naručuje izravno kod PRIVREDNE KNJIŽARE, Zagreb, Peščenica VI. broj 9.

Prodaste se
DVE OBLEKI in EN PO-
VRŠNIK za prsno mero 44.
— Sv. Petra cesta 16, pri-
staje. 4131

Mesta gospodinj

na kakem većem posestvu
IŠČE VDOVA srednje staro-
sti. Je izvežbana v vseh pano-
gah kmetijstva; razume se tudi
v gostilni. — Naslov pove upra-
va »Slov. Narod«. 4159

Privatna uradnica išče proti
dobri najemnici
meblirano sobico,
če mogoče s posebnim vho-
dom. — Ponudbe pod »1. maj-
nik/4129« n upravo lista.

Proda se
OPRAVA IZ MEHKEGA LE-
SA ZA ENO SOBO, PISAL-
NA MIZA, OMARA ZA LED
in OMARA ZA JEDILNO
SHRAMBO. — Naslov pove
uprava »Slov. Narod«. 4125

Otroški voziček
NAPRODAJ. — Naslov
pove uprava lista. 4134

Bolniški voz
za ulico in dom, dobro ohran-
jen, CENO NAPRODAJ. —
Ogleda se na Zabjeku v trafiki.
TVORNICA PERILA IŠČE
provizijskega potnika
ZA SLOVENIJO. — Ponudbe
na poštai predal št. 126, Ljub-
ljana I. 4151

Proda se
KITARA, TRICERTINSKA
VIOLINA, MANDOLINA in
FLAVTA. — Spodnja Šiška,
gostilna pri Moharju (zraven
cerkve). 4148

Iščem službo
K OTROKOM. Sem tudi dobra
šivilja; govorim samo nemško.
— Ponudbe pod »Sreča/4149«
na upravo »Slov. Narod«. 4150

Kupijo se
tri dobro ohranjene PISAL-
NE MIZE. — Ponudbe pod
»Pisalne mize/4127«

Gostilniška koncesija
SE VZAME TAKOJ V
ZAKUP. — Naslov pove
uprava »Slov. Narod«. 4130

DOBRO OHRANJEN
pisalni stroj
z vidno pisavo SE KUPI. —
Ponudbe z navedbo cene in
sistema pod »D. d. št. 4124« na
upravo »Slov. Narod«. 4130

ZA IZDELAVO MOŠKIH
OBLEK; računam za delo
od 700 kron naprej. Delo
izvršujem po meri.
K. PEMRU, krojaški moj-
ter, KRANJ. 4137

Iščem izurjeno šiviljo
na dom ZA POPRAVLJA-
NJE. — Ponudbe pod »Iz-
urjena šivilja št. 75/4142« na
upravo »Slov. Narod«. 4137

BOLJŠI MIREN GOSPOD
išče meblirano sobico
z električno razsvetljavo v
sredini mesta. — Ponudbe
na upravo »Slov. Narod«
pod »Red/4152«.

V najem se odda
LETNO STANOVANJE v
Begunjah pri Lescah na Go-
renjskem, obstoječe iz treh
sob, kabineta in kuhinje, mirni
stranki brez otrok. — Več se
izve: Poljanska cesta 6/II. 4132

Družabnico,
katera je zmožna srbohrvatske
korrespondence, SPREJ-
ME TRGOVSKO POD-
JETJE. — Ponudbe na upravo
»Slov. Narod« pod »Kompa-
njon/4135«.

LAKE
lastnega proizvoda za vsu indu-
strijo, obrt in trgovino
OLJNATE BARVE
SUHE BARVE
TERPENTIN
v vsaki množini ponuja

„MOSTER“ tvornica laka d. d. Zagreb,
Mesnička ulica broj 13.

BLUZE
najnovejših modelov so
ravnokar došle.

A. & E. Skaberné
LJUBLJANA, Mestni trg 10

Koncipijent
z daljšo prakso. BI RAD
PREMENIL svoje sedanje
MESTO. — Ponudbe pod
»Koncipijent/4139« na upra-
vo »Slov. Narod«. 4139

Zidna opeka,
normalno in močno žgana, pri-
znano najboljša kakovost, SE
NUDI VSAKO MNOŽINO
PO DNEVNI CENI.
R. SMIELOVSKI, arhitekt
in mestni stavbnik, posestnik
opekarne na Viču. 4150

1000 dinarjev nagrade
dam dotičnemu, ki mi pre-
skribi ali odstopi v sredini
mesta v I. nadstropju eno
ali tudi dve sobi, primerni
tudi za pisarno. — Ponudbe
pod »Plača dobro/4128« na
upravo »Slov. Narod«. 4128

Naprodaj
DVE angleški težki ŽELEZNI
POSTELJI S SPIRALNIMI
MODROCI, JEDILNI SERVIS,
LIKALNIK IZ MEDU, VELI-
KA KAD IN DR. — Na ogled:
v nedeljo (22. t. m.) od 10. do
12. dopoldne v Umetniškem
paviljonu (Pod Turnom 6). 4126

Skladiščnik
v večji tovarni železa ŽELI
PREMENITI SVOJE MESTO.
Veš je tudi vseh pisarniških
poslov. Govori slovensko, hr-
vatsko, francosko in nemško.
— Ponudbe pod »Železninar
4058« na upravo »Slov. Nar.«
Sl. občinstvu se priporočam

Mehlovano sobo
IŠČE MLAD SAMOSTOJEN
OBRTNIK, najraje v bližini
šole na Ledini, event. v sredini
mesta, za takoj ali pa s 1. ma-
jem. — Ponudbe na upravo
lista pod »Samostojen obrtnik
na Ledini/3524«.

Lepo posestvo
na Štajerskem z vsu novo
hišno opravo kakor tudi
vsem inventarjem v najlep-
šem redu, SE PRODA. —
Naslov: A. MEUZ, Sloven-
ska Bistrica. 3704

VELIKA ZALOGA
raznorskih otroških vozičkov,
lesenih vozičkov na 4 kolesih,
dvokolesa najnovejšega tipa, ma-
lih najnovejših motorčkov, šival-
nih strojev in vsakovrstnih de-
lov. Pneumatika na debelo na
drobno po ceni. Sprejemajo se
tudi vsa popravila.
„TRIBUNA“, tovarna dvokoles
in otroških vozičkov in delov.
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Jumperji
pletene
jopice
vedno
zadnja
novost!
ANTON SIMKOVIČ nasl. K. SUSS
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Šofer
(IZUČEN MEHANIČ), ki se
razume na vsa popravila in jih
opravi sam, SE IŠČE V PRVI
VRSTI ZA TOVARNI AUTO,
včasih je treba voziti tudi oseb-
ni auto. — Prosto stanovanje,
1/2 orala gnojene in zorne nje-
ve, prosta kurjava in luč; plačila
po dogovoru. Oženjen, trezni,
v vsakem oziru zanesljiv pro-
silci naj vpošlje svoje ponudbe
s sliko, katere se vrne, na
okrbništvo grajščine Jurklošter
pri Laškem. 4014

Čebulček
NAM PREOSTAJA ter ga
nudimo po znatno nižani ceni.
Trgovina s semeni
SEVER & KOMP., Ljubljana,
Wolfova ulica 12. 4072

Izvežbana soharica,
25 do 35 let stara, ki je že bila
kot taka nameščena, SE IŠČE
K MALI DRUŽINI NA HR-
VATSKEM. Plača 100 kron.
— Ponudbe na upravo »Slov. Na-
roda« pod »Soharica/4115«.

APNO!
94.25% izborna za zidanje,
DOBAVI PO NIZKI CENI
J. RUČIGAJ, Kranj 104.
4120

Kmetško posestvo
Z GOZDOM SE KUPI v
bližini Celje-Maribor. —
Pismene ponudbe pod »Ce-
lje Maribor/4101« na upra-
vo »Slov. Narod«. 4100

Stroj za umetni led.
KUPI SE kompletni STROJ
ZA PROIZVAJANJE UMET-
NEGA LEDU s produkcijo
5000 kg na 24 ur. — Ponudbe
z označbo cene poslati tvrdki
Svetozar Stefanović, Kraguje-
vac, Srbija. 4118

Spalni divan,
še skoro nov in mnogo ZEN-
SKE ZIMSKE in LETNE
OBLEKE, ČEVLI, ZAVESA,
POSTELJNA GARNITURA
in še več drugih stvari NA
PRODAJ vsak dan od 3. do 5.
ure popoldne. — Naslov pove
uprava »Slov. Narod«. 4100

Dežni plašči
za dame in gospode
v cenah Din 500 do Din 1000
Specijalna zaloga
DRAGO SCHWAB, Ljubljana
pod Narodno kavarno

Dražba
cerkvene nišve
v Tomačevem.
V ponedeljek 23. aprila
ob 9. dopoldne bo poleg po-
kopališča pri Sv. Križu na javni
dražbi prodana njiva cerkve sv.
Marijete v Tomačevem. Prodali
bomo posamezne parcele za stavbe
ali tudi celo njivo skupaj. Svet
leži ob glavni cesti v Tomačevu
blizu mesta in je pripraven za
stavbe.

Predstojništvo.
BLUZE
najnovejša, izredno
nizke cene.
Francoski
RIPS,
PLATNO,
ETAMIN, BATIST,
FOURLARD-SVILA,
OPALBA-
TIST
za damsko
obleke.

Srečko Vrščič, 3.
Selenburgova ulica
Prosim, oglejte si izložbo in nizke
cene!

Sprejme se vajenec
ZA ZLATARSKO OBRT.
— Naslov pove uprava »Sl.
Naroda«. 4084

Proda se HIŠA
V SREDINI MESTA, pri-
pravna za vsako obrt. —
Naslov pove uprava »Slo-
venskega Naroda«. 4087

500.000 kron posojila
za dobo 6 do 7 mesecev IŠČE
INDUSTRIJSKO PODJETJE
ter nudi zato 100.000 kron kot
obresti. Garancija dobra. —
Ponudbe se prosijo pod »Takoj
4117« na upravo »Sl. Narod«. 4073

Posodim 150.000 kron
na prvo sigurno mesto. —
Ponudbe pod »Tajnost« na
Anončni zavod Drago Be-
seljak in drug, Ljubljana,
Sodna ulica 5. 4073

Dve volčji psioci
dobri čuvajki, čiste pasme
in STIRJE MLADI PSICKI,
po šest tednov stari — SE
ODDAJO. — Ivan Zaff,
Pobrežje pri Mariboru. 4063

Zamenja se stanovanje,
lepo in snažno, na periferiji
mesta, obstoječe iz dveh sob,
kuhinje in drugih pritliklin,
Z ENAKIM V MESTU ali v
bližini električne železnice. Do-
tični dobi nagrado. — Ponudbe
pod »Zračno stanovanje/4097«
na upravo »Slov. Narod«. 4095

IZJAVA.
Moje skupno obratovanje in poslovanje mesarije
v Sp. Šiški, Kolodvorska ulica št. 150, z ANTONOM
SAGMEISTROM je v razdružitvi ter imenovan ni več
upravičen sprejemati denarja na skupen račun.
KAREL FOLTYN.

Jamski les
smrekov ali jelkov od 10 cm debeline na tankem
koncu in od 3 m dolžine naprej kupi vsako množino
franko vagon kranjskih postaj: Šentjanski premo-
govnik, Ermelj, Dolenjsko. 4157

I^a portland cement
iz tovarne cementa Zidani most za promptno dobavo 100 vagonov
po ceni od Din 70— za 100 kg v jutu vrečah. — Din 78— za
100 kg v papirnatih vrečah incl. vreče. — Din 82— za 100 kg v
sodih incl. sod.

Jutaste vreče se zaračunajo posebej, in sicer: po 50 kg vsebine
Din 12— in po 35 kg vsebine Din 6-25 po komadu, in se vzamejo
po isti ceni franko Zidani most v teku 30 dni nazaj
Dobava promptna, dokler traja zaloga. Naročila naj se blagovoljno
poslati na
ravnateljstvo tovarne cementa Zidani most.

Obvestilo.
Vsem interesentom in odjemalcem naznanjamo, da smo prevzeli
glavno zastopstvo za prodajo orodja in strojev firme
G. F. L. LOTTER u Nürnbergu.

Prosim, da se naročila za to firmo pošiljajo samo preko nas, in
zagotavljamo, da se bodo vsa naročila izvršila brzo in solidno.
PODBEVSEK K. D.
trgovina železa, jekla, orodja in strojev ter glavno zastopstvo za
Jugoslavijo firme G. F. L. Lotter v Nürnbergu, Zagreb, lica 199.
Zagrebački veleposeljem skupina 15 šte. mesto 335.

Pravkar je izšla NOVA KNJIGA
ESAVER MEŠKO:
Naše življenje
Cena Din 18— Po pošti Din 21—
Narodna knjigarna v Ljubljani,
Prešernova ulica 7.

Najkulantnejši in najmodernejši anončni in reklamni zavod

„APOLLO“ R. Golebiowski

Ljubljana, Stari trg 19-II

Ljubljana, Stari trg 19-II

izdaja najmodernejša in najuspešnejša reklame. — Sprejema naročila za vse tu in inozemske časopise. — Kakor tudi naročila za vsakovrstne tisko-
vino etiket itd.

Konkurenčne cene.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.